

POSTI- JA TELEHALLITUKSEN

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1983

Nro 41

Nro 41

Kiertokirje

muutoksista Postimiesten käsikirjaan; muutos nro 1

Posti- ja telehallitus on vahvistanut 31 päivänä joulukuuta 1981 annettuun *Postimiesten käsikirjaan* seuraavat muutokset:

1.03. kohtaan lisätään uusi neljäs kappale seuraavasti:

Postipiirikonttorissa hoidetaan koko piirin postiliikenteen johtamista, kehittämistä ja valvontaa, mm. postinjakajan- ja postipalveluautolinjojen suunnittelua, perustamista, muuttamista, lakkauttamista tms. asioita.

1.06. kohdan viides kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Lajittelukeskusalueita on kaikkiaan 23. Näiden lisäksi on eräitä aluekeskuksia. Eräät lajittelukeskukset toimivat ainoastaan muualla lajitellun postin välityspaikkana (terminaalina).

Lisätään uusi 1.06.1. kohta seuraavasti:

1.06.1.

Postin kulku asiakkaalta asiakkaalle tapahtuu lajittelukeskusjärjestelmässä pääpiirteittäin seuraavasti (ks. kuvaa viereisellä sivulla):

Postin kulku asiakkaalta asiakkaalle

- Asiakkaat jättävät postilähetyksensä joko suoraan toimipaikkaan tai kirjelaatikkoon. Suurasiakkaiden postit voidaan myös noutaa asiakkaalta.
- Lähtötoimipaikkaan kertyneet postilähetykset suljetaan tai kuormataan kuljetusyksiköihin (KP, postipussi, rullalavakko) lajittelukeskukseen lähettämistä varten.
- Postilähetykset kuljetetaan lähtötoimipaikoista keräilykuljetuksilla oman alueensa lajittelukeskukseen (lähtölajittelukeskukseen).
- Lähtölajittelukeskus lajittelee alueeltaan kerätyt postilähetykset postinumeron kahden ensimmäisen numeron mukaan muihin lajittelukeskuksiin.
- Postilähetykset kuljetetaan lähtölajittelukeskuksesta runkokuljetuksilla osoitelajittelukeskuksiin (ks. kuvaa viereisellä sivulla).
- Osoitelajittelukeskus lajittelee saapuneet postilähetykset postinumeron mukaan toimipaikoittain.
- Postilähetykset kuljetetaan osoitelajittelukeskuksesta jakelukuljetuksilla osoitetoimipaikkoihin.
- Osoitetoimipaikoissa lähetykset lajitellaan noutopostiin sekä kullekin kanto-
piirille ja linjalle.
- Postilähetykset toimitetaan asiakkaille kantopostina, jättöpostina ja noutopostina.

- 1.07. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:*
- Postin kuljetukseen sisältyy myös jakelu
- jakelu postimiesten toimesta
 - jakelu postinjakajien ja ppa-hoitajien toimesta
- Postilähetysten kuljetuksella tarkoitetaan kaikkia käsittelyvaiheita, sinä aikana kun lähetykset ovat posti- ja telelaitoksen hallussa.
- Kaupungeissa ja muuallakin taajamissa sijaitsevista postinkantopiireistä suorittavat postinjakelun yleensä postimiehet.
- Haja-asutusalueilla jakelun suorittavat yleensä postinjakajat ja postipalveluautonhoitajat.
- Lisätään uusi 1.08. kohta seuraavasti:*
- 1.08.
- Postinjakajalinjat ja postipalveluautolinjat alkavat toimipaikasta. Eräissä tapauksissa postinjakajalinja voi kuitenkin alkaa muustakin erikseen määrätystä paikasta. Linjat kuuluvat hallinnollisesti siihen postialueeseen, jolla niiden alkamispaikka sijaitsee. Postinjakaja ja postipalveluautonhoitaja kuuluvat sen postikonttorin henkilökuntaan, jonka alaisuuteen linja kuuluu.
- Lisätään uusi 1.09. kohta seuraavasti:*
- 1.09.
- Yhteiset ohjeet
- Tässä käsikirjassa annetut ohjeet koskevat yhtä hyvin sekä postimiehiä, postinjakajia että postipalveluautonhoitajia siltä osin kuin tehtävät kuuluvat heidän suoritettavikseen.
- ppa-hoitajat
- Postipalveluautonhoitajat suorittavat postipalveluautolinjan varrella määrättyissä pysähdyspaikoissa myös posti- ja postipankkipalvelua lähes samassa laajuudessa kuin sitä toimipaikoissa suoritetaan. Tämän vuoksi on näiden ohjeiden lisäksi jäljempänä liitteessä 1 lisäohjeita postipalveluautonhoitajille. Heidän on lisäksi tarpeen mukaan tutustuttava Postisääntöön sekä Postipankin johtosääntöön ja muihin ohjeisiin, joiden tulee olla autossa.
- 2.02. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:*
- Virkalähetysoikeudella tarkoitetaan viranomaiselle myönnettyä oikeutta lähettää kotimaisessa postiliikenteessä virka-asioissa joko kaikkia postitse kuljetettavaksi otettavia osoitteellisia postilähetyksiä tai vain määrätynlaisia postilähetyksiä suoritattamatta niistä postimaksuja. Virkalähetysoikeus on
- eduskunnalla, valtion viranomaisilla ja niitä vastaavilla Ahvenanmaan viranomaisilla sekä Suomen Pankilla ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus lähettää virka-asioissa kaikkia osoitteellisia postilähetyksiä virkalähetyksinä;
 - Postipankilla, silloin kun se lähettää virastojen tai laitosten postisiirtotilejä taikka muita valtion tilien ryhmään luettavia postisiirtotilejä koskevia asioita;
 - kirkon viranomaisilla, silloin kun ne lähettävät väestökisteriasioissa kirjeitä ja postikortteja; ja
 - posti- ja telehallitus voi lisäksi hakemuksesta myöntää virkalähetysoikeuden valtion viranomaisten tiedottajille, ilmoittajille ja asiamiehille näiden vastassa valtion viranomaisen tiettyä tutkimusta varten tekemiin tiedusteluihin.
- 2.08. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:*
- 2.08.
1. Määrätyillä alueilla postilähetys ja postiosoitus voidaan toimittaa vastaanottajalle pikajakelussa. Luettelo alueista, joilla pikajakelua suoritetaan, on postinumeroluettelossa. Osoitetoimipaikkaan saapumisen jälkeen pikalähetys tai saapumisilmoitus siitä toimitetaan vastaanottajan asuntoon taikka virka-, liike- tai työhuoneistoon. Pikalähetyksestä peritään postimaksujen lisäksi erillinen pikamaksu.
- Pikalähetykset ja pikaositukset

2. Pikalähetyksinä voidaan lähettää

- kirjelähetyksiä,
- paketteja,
- postiosoituksia ja
- tililtäottokortteja, joita Postipankki lähettää tilinomistajan pyynnöstä.

— mitä voidaan lähettää pikana

Pikalähetyksenä ei voida lähettää

- joukkolähetyksiä,
- vastauslähetyksiä,
- luottopaketteja,
- PMM-lähetyksiä ja
- lehtiä.

3. Lähetysten, postiosoitusten ja mahdollisen osoitekortin osoitesivun yläosaan on lähettäjän tehtävä selvästi näkyvä merkintä "Pika (tai "Exprés") tai osoitusta lukuunottamatta kiinnitettävä pikalipuke vastaavaan kohtaan.

Pikalipukkeita pitävät yleisön saatavilla postitoimipaikat ja postipalveluautot.

Merkintä tai lipuke

4. Pikajakelussa lähetys, tai saapumisilmoitus siitä, voidaan toimittaa vain siihen merkittyyn osoitteeseen. Jos pikalähetys tai pikapostiosoitus joudutaan jälkenlähetettävään postiosoitteen muutospyynnön perusteella, se käsitellään edelleen pikalähetyksenä tai pikapostiosoituksena.

Jälkenlähetettävä pikana

5. Pikalähetystä tai pikapostiosoitusta, joka joudutaan virheellisen tai vaillinaisen osoitmerkinnän takia palauttamaan, ei enää palautettaessa käsitellä pikalähetyksenä tai pikapostiosoituksena.

Ei palauteta pikana

6. Jos pikalähetys tai pikapostiosoitus on osoitettu muuhun kuin luettelossa mainittuun toimipaikkaan tai luettelossa mainitun toimipaikan sellaiselle jakealueelle, johon pikajakelua ei toimiteta, ilmoitetaan lähetysten tai postiosoitusten saapumisesta vastaanottajalle mahdollisuuksien mukaan puhelimitse. Mikäli tällainen lähetys tai postiosoitus jätetään suoraan toimipaikkaan, postipalveluautoon tai postinjakajalle, tulee lähettäjälle selostaa vastaanottotoimipaikan menettely ja tästä syystä kehottaa häntä merkitsemään lähetykseen tai postiosoitukseen vastaanottajan puhelinnumero.

Kun osoitetoimipaikka ei ole pikajakelutoimipaikka

Jos kirjelaatikkoon on jätetty pikalähetys, joka on osoitettu sellaiseen toimipaikkaan, josta ei pikajakelua toimiteta, tehdään lähetykseen ja mahdolliseen osoitekorttiin merkintä KIRJELAATIKOSTA. Kaikki kirjelaatikosta saapuneet pikalähetykset tulee postinjakajan luovuttaa ensi tilassa ko. lähetyksiä käsittelevälle henkilölle tai työosastolle.

Jollei pikalähetykseksi merkitystä lähetyksestä ole suoritettu täyttä maksua, menettelee toimipaikka seuraavasti: lähetys lähetetään edelleen mutta lähettäjältä peritään puuttuva määrä. Jos lähettäjän nimi ja osoite ei ole tiedossa, lähetetään lähetys tavallisena lähetyksenä eteenpäin ja pikamerkintä tai pikalipuke yliviivataan.

Lisätään 3.02. kohtaan uusi viimeinen kappale seuraavasti:

Erityisesti siinä vaiheessa kun postilähetykset tulevat postin kuljetukseen, on mahdollisuuksien mukaan valvottava, ettei kiellettyjä ja etenkin vaarallisia lähetyksiä pääse kuljetukseen. Syy, miksi lähetystä ei oteta kuljetettavaksi, on ilmoitettava asiakkaalle. Lähetyksiä ei kuitenkaan saa avata muualla kuin toimipaikassa, jolloin on noudatettava erityistä menettelyä (Postisäännön 4.06. kohta).

Tarkkailu ja valvonta vastaanotossa

3.02.1. kohdan viides kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Postisäännössä (kohta 4.12.) on annettu erityisiä määräyksiä seuraavien esineiden ja aineiden pakkaamisesta:

- lasi, posliini yms.,
- aerosolit,
- tahrivat aineet ja nesteet,
- voiteet, saippuat yms.,
- kuivat jauheet,
- vaahto- ja jauhesammuttimet,
- bakteriologiset yms. näytteet,
- mehiläiset yms. sekä
- terävät esineet.

3.02.2. kohdan kolmas kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

— kielletty ikkuna-kuori

Ikkunakuorta, jossa on useampia kuin kaksi ikkunaa, avoin ikkuna tai poikittaisikkuna, jos viimeksi mainitussa tapauksessa kuori on C5-kokoa tai sitä pienempi, ei hyväksytä päällykseksi. Jos tällainen kirje on kuitenkin jätetty kirjelaatikkoon, lähetetään se eteenpäin, mutta asiasta tulee ottaa yhteys lähettäjään vastaisen varalle.

3.02.4. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

3.02.4.

Vakuutetun lähetyksen päällystäminen

1. Vakuutetun lähetyksen tulee kuljetettavaksi jätettäessä olla lähettäjän siten sulkema, että sisällykseen ei voida päästä käsiksi päällystä vahingoittamatta. Postisäännön 4.17.—14.8. kohdissa on selostettu yksityiskohtaisesti, miten vakuutettava lähetyksen on päällystettävä ja sinetöitävä.

3.04. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

3.04.

Kuljetettavaksi jättämistavat

1. Lähetys- ja postiosoituksia voidaan jättää kuljetettavaksi

- postitoimipaikkoihin,
- posti- ja telehallituksen määräämiin telepalveluihin ja
- postipalveluautoihin,

sekä määrättyjä lähetyksiä myös

- kirjelaatikkoihin,
- postivaunuun,
- postilinja-autoon, sekä
- postinjakajille.

Muu postin kantoa suorittava henkilö kuin postinjakaja ei ole velvollinen vastaanottamaan asiakkailta lähetyksiä vietäväksi toimipaikkaan tai kirjelaatikkoon.

2. Posti- ja telelaitoksen ja asiakkaan välisen sopimuksen perusteella voidaan laitoksen toimesta noutaa lähetyksiä myös suoraan asiakkaalta.

3. Postikonttoreihin ja -toimistoihin voidaan jättää yleensä kaikkia lähetyksiä sekä postiosoituksia.

Noutaminen asiakkaalta

Jättäminen

— postikonttoriin ja toimistoon

— postiasemalle I, autopostitoimistoon ja postipalveluautoon

Postiasemille I, autopostitoimistoihin ja postipalveluautoihin voidaan jättää kotimaahan osoitettuja

- tavallisia lähetyksiä,
- kirjattuja lähetyksiä,
- vakuutettuja lähetyksiä ja
- osoituksia,

sekä ulkomaille osoitettuja tavallisia ja kirjattuja kirjelähetyksiä ja pohjoismaihin osoitettuja lahjapaketteja, joista ei ole pantu maksettavaksi postiennakkoa.

Postiasemalle II voidaan jättää kotimaahan osoitettuja tavallisia ja kirjattuja lähetyksiä ilman postiennakkoa sekä ulkomaille osoitettuja tavallisia ja kirjattuja kirjelähetyksiä ilman postiennakkoa, ei kuitenkaan pikkupaketteja. Posti- ja telehallitus on antanut eräiden postiasemien II toimintojen osalta poikkeavia määräyksiä.

— postiasemalle II

Yksityiskohtaisemmat määräykset ovat Postisäännön 1.08. kohdassa.

4. Kirjelaatikot on tarkoitettu tavallisten kirjelähetysten kuljetukseen jättämistä varten lukuunottamatta postimaksukoneella leimattuja lähetyksiä, virkalähetyksiä, joukkolähetyksiä sekä PMM-lähetyksiä.

Lähetyksen jättäminen kirjelaatikkoon

Jos kirjelaatikkoon on jätetty täysin maksettu

- kirjattavaksi merkitty lähetys,
- tavallinen tai kirjattavaksi merkitty paketti, taikka
- tavallinen tai kirjattavaksi merkitty kirjelähetys tai paketti, joka on pikalähetys tai ennakkolähetys

käsitellään lähetys niin kuin se olisi jätetty toimipaikkaan, mikäli lähetystä tarvittaessa seuraa asianmukaisesti täytetty osoitekortti.

Jos kirjelaatikkoon on jätetty lähetys, joka ei ole täysin maksettu, menetellään kohdan 4.02. mukaisesti.

Kirjelaatikkoon jätetyt lähetykset, joita ei kuljeteta

Kirjelaatikkoon jätetty

- ennakkolähetys, jota ei seuraa asianmukaisesti täytetty osoitekortti,
- vakuutettavaksi merkitty lähetys, tai
- postiosoitus mahdollisine rahoineen,

toimitetaan lähtötoimipaikasta takaisin lähettäjälle tai, jollei näin voida menettellä, posti- ja telehallituksen tiedustelujaostoon. Kirjelaatikkoon jätetty PMM-lähetys tai joukkolähetys toimitetaan lähtötoimipaikasta takaisin lähettäjälle. Jos PMM-lähetys tai joukkolähetys on jätetty kirjelaatikkoon muutettuun postiosoitteeseen jälkenlähetämistä tai lähettäjälle palauttamista varten, käsitellään lähetys siten kuin siihen tehdyt merkinnät edellyttävät.

Jättäminen kulkuneuvon

5. Samoin rajoituksin kuin kirjelaatikkoon, voidaan postia jättää

- postivaunun kirjelaatikkoon (muualle postivaunuun lähetyksiä ei saa jättää), ja
- laitoksen kulkuneuvon (autopostitoimistoon ja postipalveluautoon voidaan lähetyksiä kuitenkin jättää laajemmin).

Posti- ja telelaitoksen kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvalla (ja postinjakajalla) on kuitenkin oikeus ottaa asiamiehenä vastaan postitoimipaikkaan vietäväksi muitakin lähetyksiä sekä postiosoitteita rahamäärineen. Näin vastaanotetun lähetysten tai postiosoitteiden katsotaan tulleen posti- ja telelaitoksen kuljetettavaksi vasta silloin, kun se on asianmukaisessa järjestyksessä jätetty postitoimipaikkaan.

Asiamiehenä toimiminen

Lisätään uusi 3.04.1. kohta seuraavasti:

3.04.1.

Asutustaajaman ulkopuolella, jossa kirjelaatikkoon ei ole läheisyydessä, on postinjakaja velvollinen jakelun yhteydessä vastaanottamaan asiakkailta tavallisia kirjelähetyksiä. Rajoitukset ovat samat kuin kirjelaatikkoon jätettäessä (3.04.). Tämänkaltaista palvelua halutessaan, tulee asiakkaan odottaa postinjakajaa ko. postinjakajalinjaan kuuluvan postilaatikon luona.

Jättäminen postinjakajalle

Mikäli postinjakajalle on postimerkkien myyntiä varten luovutettu postimerkkiennakkokassa, on hän velvollinen huolehtimaan siitä, että hänellä on mukana riittävästi yleisimmin käytössä olevia postimerkkejä.

*Lisätään uusi 3.05. kohta, jolloin nykyinen 3.05. kohta siirtyy kohdaksi 3.05.1.:
3.05.*

Postimerkkien tms.
myynti ja käyttö

1. Posti- ja telelaitos myy postimerkkejä sekä arvoleimaisia postikortteja, postikirjeitä ja ilmakirjeitä.

Postimies tai postinjakaja ei saa ostaa näitä tuotteita asiakkaalta takaisin. Kuitenkin toimipaikka tai postipalveluauto voi ostaa niitä takaisin, jos niissä on selviä valmistusvirheitä.

Suomen Punaisen Ristin ja Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistyksen hyväksi myydään sellaisia postimerkkejä, joista postimaksuarvon lisäksi kannetaan merkkeihin merkitty lisämaksu.

Postimerkkejä pidetään asiakkaiden ostettavissa postitoimipaikoissa, postipalveluautoissa, postimerkkiautomaateissa sekä eräillä postinjakajilla. Yksityiset liikeyritykset ja toiminimet (esim. paperikaupat) voivat toimia postimerkkien jälleenmyyjinä.

Postikortit, postikirjeet ja ilmakirjeet

2. Arvoleimaisia postikortteja, postikirjeitä ja ilmakirjeitä myydään yleensä postitoimipaikoissa ja postipalveluautoissa.

— postikirje

Postikirje on samalla kirjepaperi ja kirjeen alimman painoluokan postimaksuarvoleimalla varustettu kirjekuori. Se on tarkoitettu koti- ja pohjoismaiseen liikenteeseen, mutta sitä voidaan lisäpostimaksulla käyttää myös pohjoismaiden ulkopuolella tapahtuvassa liikenteessä.

— ilmakirje

Postikirjeitä myydään postitoimipaikoissa ja postipalveluautoissa.

Ilmakirje (Aerogram) on lentoteitse kuljetettavaksi tarkoitettu kirje, joka kuljetetaan lentolisämaksutta kaikkiin maihin, ilmakirjeessä lähetettävät tiedonannot kirjoitetaan suoraan koteloksi taitettavaan paperiarkkiin eikä sen sisään saa sulkea mitään. Jos lähettäjä on kuitenkin pannut jotain ilmakirjeen sisään, käsitellään tällainen lähetys kuten kirje yleensä.

Postitoimipaikoissa ja postipalveluautoissa myydään ilmakirjeitä, joihin on valmiiksi painettu postimaksua vastaava arvoleima.

Postimaksuleimat

3. Postimerkin asemesta voi lähettäjä varustaa postilähetyksen postimaksua osoittavilla leimoilla. Leimaus saa tapahtua ainoastaan sellaisilla postimaksukoneilla, jotka posti- ja telehallitus on hyväksynyt ja joiden käyttöön on saatu asianmukainen lupa. Luvanhaltija on veloitettu suorittamaan maksut postimaksuleimauksista etukäteen posti- ja telelaitokselle. Postimaksukoneella leimattuja lähetyksiä ei saa jättää kirjelaatikkoon vaan ne on jätettävä ensisijaisesti siihen toimipaikkaan, minkä luvanhaltija on ilmoittanut käyttölujarahakemuksensa. Postitoimipaikan sulkemisajan jälkeen voidaan kuitenkin poikkeustapauksissa jättää tavallisia kirjelähetyksiä kirjelaatikkoon. Lähetyksiä saa tällöin jättää yhteensä enintään 10 kpl.

Lisätään uusi 3.05.1. kohta (entinen 3.05 muutettuna) seuraavasti:

3.05.1.

Postimaksujen suorittaminen

1. Pääsääntönä on, että lähettäjän on maksettava maksut lähetyksestä ja postiosoituksesta niitä kuljetettavaksi jättäessään.

Poikkeuksia ovat

- vastauslähetykset, joista maksut suorittaa vastaanottaja; tästä on merkintä itse lähetyksessä,
- luottopaketit, joista maksut suorittaa vastaanottaja; tästä on merkintä paketin osoitelapussa,
- virkalähetykset (kohta 2.02.),
- PA-lähetykset (kohta 2.03.), ja
- sokeainlähetykset; ulkomaan liikenteessä on maksettava lentolisämaksu (kohta 2.01.7.).

2. Tavallinen kirjelähetys ja paketti, jotka eivät ole pika- tai ennakkolähetystä, voidaan postikonttorin myöntämällä luvalla lähettää siten, että vastaanottaja maksaa postimaksun. Luvan voi saada ainoastaan mainittujen lähetysten vastaanottaja ja se koskee vain kotimaan ja pohjoismaiden postiliikennettä. Luvan saannin edellytyksenä on mm., että vastaanottaja on sitoutunut lunastamaan kaikki mainitunlaiset lähetykset.

Vastauslähetykset ja luottopaketit

Muualle kuin pohjoismaihin palautuva vastauslähetyks on aina varustettava postimerkillä tai postimaksuleimalla.

Vastauslähetyksiä käytetään silloin, kun halutaan saada vastauksia henkilöiltä, joille on toimitettu tiedusteluja tai mainosmateriaalia (esim. aikakauslehdistä leikattuja kuponkeja). Vastauslähetyksistä peritään lähetysten laadun mukaisen kuljetusmaksun lisäksi erillinen lisämaksu.

Vastauslähetyksiä ja luottopaketteja ei voida lähettää ennakkolähetysinä eikä pikalähetysinä.

Näin kuljetettavia tavallisia kirjelähetystyyppejä sanotaan vastauslähetyksiksi. Tavallisia paketteja sanotaan luottopaketeiksi.

3. Vastauslähetyksen päällyksessä tai, jos se lähetetään ilman päällystä, itse lähetyksessä on osoitesivulla painettuna

— vastauslähetyks

— vastaanottajan nimi ja postiosoite, jossa osoitetoimipaikka on sama kuin luvan myöntänyt toimipaikka tai muu luvassa mainittu toimipaikka,

— edellä mainittujen merkintöjen yläpuolella vaakasuora viiva,

— osoitesivun oikeassa yläkulmassa kehyksessä sanat "Vastaanottaja maksaa postimaksun", jolloin sana "Vastaanottaja" voi olla korvattu vastaanottajan nimellä, tai sanoilla "Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä", sekä

— osoitesivun yläosassa vaakasuoran viivan yläpuolella lähetyslajia tarkoittava merkintä, ja sen alapuolella sana "Vastauslähetyks" sekä luvan myöntäneen toimipaikan nimi, nimilyhenne tai -lyhennys ja luvan numero.

— luottopaketti

4. Luottopaketissa on kiinnitettyä osoitelappu. Siinä on painettuna samat tiedot kuin edellä mainitussa vastauslähetyksessä (a—c) ja lisäksi sana "Luottopaketti" sekä luvan myöntäneen toimipaikan nimi tai nimilyhenne tai -lyhennys ja luvan numero.

4.01. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

4.01.

Tavallisten kirjelähetysten kuljetettavaksi jättämisen helpottamiseksi on toimipaikkojen toimialueille asetettu tarkoituksenmukaisiin paikkoihin kirjelaatikoiden. Niihin on kiinnitetty tyhjennysaikoja osoittava kilpi.

Kirjelaatikoiden tyhjentäminen

Kirjelaatikoiden tyhjentäminen toimitetaan

— erillisen kirjelaatikoiden tyhjennyskierroksen yhteydessä,

— muiden postinkuljetusajojen yhteydessä, tai

— postin kannon yhteydessä.

Suuremmat kirjelaatikat ovat pohjasta aukeavia ja niiden tyhjentämistä varten on olemassa erityisiä tyhjennyskasseja.

Kirjelaatikat tyhjenetään yleensä tyhjennyskassiin, josta lähetykset laitetaan ajoneuvossa olevaan kuljetuslaatikkoon tai postipussiin taikka säilytetään tyhjen-

nykassissa, joissa ne tuodaan toimipaikkaan. Jakajalinjojen varrelle asetetut kirjelaatikot ovat yleensä pienempikokoisia ja niiden tyhjennys suoritetaan etuseinästä avautuvan tyhjennysluukun kautta.

Kirjelaatikoiden tyhjennyksestä kertyneitä lähetyksiä ei saa säilyttää taskussa, auton hansikaslokerossa tai muussa vastaavassa paikassa.

Erityisesti tulee tyhjennyksen yhteydessä varmistua, ettei laatikkoon jää lähetyksiä.

Kirjelaatikkoon jätettyä lähetystä ei saa antaa takaisin lähettäjälle. Lähettäjällä on kyllä oikeus saada takaisin lähetys, mutta hänen on pyydettävä sitä toimipaikasta.

Jos kirjelaatikkoo tyhjennettäessä todetaan, että kirjelaatikkoo on vahingoitettu tai se on muusta syystä korjauksen tai maalaamisen tarpeessa, on siitä viipymättä ilmoitettava asianomaiselle esimiehelle tai toimipaikan hoitajalle.

4.02. kohdan kuudes kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Postimaksun suorittamiseen ei saa käyttää

Kelpaamattomat postimerkit ym.

1. postimerkkiä,
 - joka on poistettu liikenteestä, (v. 1953 ja sitä aikaisemmin julkaistut, joissa on ns. vanhaa rahayksikköä tarkoittava lyhennys "mk", "p" tai vastaava (kk 109/62),
 - josta puuttuu osa,
 - joka on yhdistetty osista,
 - joka on niin likainen, ettei sen arvo selvästi näy,
 - josta ei varmasti nähdä, onko se käyttämätön,
 - joka on irroitettu postissa jo kuljetetusta lähetyksestä tms.,
2. irti leikattua postimaksuarvoa osoittavaa painannetta (esim. postikirjeestä, ilmakirjeestä, posti- ja telelaitoksen myymästä postikortista), eikä
3. muusta lähetyksestä tms. irrotettua postimaksuleimaa.

4.03. kohtaan listään uusi seitsemäs kappale seuraavasti:

Postimerkkien mitätöiminen postinkannon yhteydessä

Siinä tapauksessa, että postinkantaja kantaa asiakkaalta saamansa lähetyksen postitoimipaikan sitä käsittelemättä, tulee hänen mitätöidä postimerkit vetämällä viiva merkkien yli. Samoin menetellään, jos saapuvasta lähetyksestä ovat postimerkit epähuomiossa jääneet mitätöimättä ja asia havaitaan vasta jakelun yhteydessä.

4.08. kohtaan listään uusi yhdeksäs kappale seuraavasti:

Kuljetuskirja postinjakajalinjan toimipaikkoihin

Jäljempänä 4.08.1. kohdassa kuljetuskirjasta annetut määräykset koskevat soveltuvin osin myös muita postinkuljetuksia.

Lisätään uusi 4.08.1. kohta seuraavasti:

4.08.1.

1. Milloin postinjakajalinjan varrella on toimipaikkoja, joihin postinjakaja kuljettaa myös arvopostia, kirjoittaa lähtötoimipaikka linjalle linjakuljetuskirjan, jolle merkitään kyseisiin toimipaikkoihin menevä arvoposti.

2. Linjakuljetuskirja kirjoitetaan kahtena kappaleena, joista alkuperäinen luovutetaan arvopostien mukana postinjakajalle. Lähtötoimipaikkaan jäävään kappaleeseen postinjakaja kuittaa vastaanottamansa postit. Linjakuljetuskirjan lisäk-

si linjan lähtökohdan toimipaikassa laaditaan yhtenä kappaleena erikoiskuljetuskirja jokaisen linjan varrella olevaan toimipaikkaan niihin lähetettävistä linjakuljetuskirjaan merkityistä posteista.

Linjan varrella olevissa toimipaikoissa lisätään linjakuljetuskirjaan ja erikoiskuljetuskirjaan toimipaikasta lähetettävät arvopositit.

Erikoiskuljetuskirjat laaditaan aina sitä huolimatta, ettei johonkin toimipaikkaan ole kuljetuskirjaan merkittävää postia.

Leimatut ja allekirjoitetut erikoiskuljetuskirjat annetaan linjakuljetuskirjan mukana postinjakajalle.

3. Postinkuljetusmatkan päätyttyä postinjakaja luovuttaa kuljetuskirjat toimipaikkaan niihin merkittyine posteineen. Luovutustilaisuudessa kuitataan kuljetuskirjoihin niihin merkityt toimipaikkaan osoitetut postit. Samalla tarkastetaan, että kaikki linjakuljetuskirjaan merkityt arvopositit on linjan varrella asianmukaisesti kuitattu vastaanotetuiksi.

4. Linjan varrella oleville sellaisille postiasemille II, jotka eivät välitä kirjattuja lähetyksiä, ei kirjoiteta erikoiskuljetuskirjaa. Linjan lähtötoimipaikassa merkitään kuitenkin rahaa ja postimerkkejä sisältävät vakuutetut PA-lähetykset linjakuljetuskirjaan. Kuljetuskirjaan merkitään lähetyksen laatu ja arvo. Tämänkaltaiselta postiasemalta postinjakajalle jätetyt vakuutetut PA-lähetykset postinjakaja merkitsee sekä linjakuljetuskirjaan että asianomaiseen erikoiskuljetuskirjaan ja kuittaa lähetykset postiasemalla olevaan kuittauskirjaan.

Lisätään uusi 5.03.1. kohta seuraavasti:

5.03.1.

1. Postinvaihtajalla tarkoitetaan henkilöä, jonka tehtäviin kuuluu postinvaihto. Postinvaihtajan tehtäviin kuuluu toimipaikan lähtevän postin luovuttaminen kuljetukseen, lisäksi hänen tulee tarkastaa, että kaikki postipussit, kirjepaketit, lähetykset ym. luovutetaan kuljetukseen ja että ne ovat asianmukaisessa kunnossa.

Postinvaihtajan tehtävät

2. Kun postinvaihtajan tehtäviin kuuluu toimipaikan saapuvan postin vastaanottaminen, tulee hänen erityisesti tarkastaa, että kaikki postia seuraaviin asiakirjoihin merkityt postipussit, kirjepaketit, lähetykset ym. luovutetaan vastaanottavaan toimipaikkaan ja että ne ovat asianmukaisessa kunnossa.

3. Vastaaanottaessaan linjan toimipaikasta kuljetettavaa postia, tulee postinvaihtajan todeta, että hän saa kaikki postia seuraaviin asiakirjoihin merkityt postipussit, kirjepaketit, lähetykset ym. ja että ne on asianmukaisesti suljettu ja sinetöity. Jos hän vastaanottaa postin huomautuksitta, hän on vastuussa siitä. Luovuttaessaan postia toimipaikkoihin, postinvaihtajan tulee huolehtia siitä, että kaikki postit luovutetaan asianomaisiin toimipaikkoihin sekä vaatia luovuttamistaan kuljetuskirjoihin merkityistä posteista kuittaus.

Lisätään uusi 5.05. kohta seuraavasti:

Jos muussa toimipaikassa kuin lähtö- tai osoitetoimipaikassa todetaan olevan ilmeistä, että lähetykset voi aiheuttaa hengenvaaraa tai muuta vakavaa vahinkoa, ei lähetyksestä saa lähettää edelleen.

Kielletyt ja vaaralliset lähetykset kuljetuksessa

— Kuljetuskiellon alaiset lähetykset

Jos epäily lähetyksen kuljetuskiellon alaisesta päällyksestä tai epätyydyttävästä pakkauksesta herää kuljetuksen aikana, lähetykseen merkitään selvästi epäilyksen syy, paikka, aika ja allekirjoitus. Lähetys lähetetään edelleen osoitetoimipaikkaan, joka menettelee Postisäännön 4.05. kohdassa sanotulla tavalla. Lähetys, joka voi turmella tai tahrata muita postilähetyksiä, on erotettava muusta postista sekä mahdollisuuksien mukaan uudelleen päällystettävä.

— Vaaralliset lähetykset

Jos lähetys on vaarallinen ja vaarallisuus todetaan postia kuljetettaessa, lähetys on jätettävä kuljetuksesta ensimmäiseen sellaiseen toimipaikkaan, joka voi vaihtaa postia kyseessä olevan kuljetuksen aikana taikka pyydettyä virka-apua poliisi-, palo- tai terveydenhoitoviranomaiselta. Sisällön laadun mukaan on vältettävä tarpeettomasti käsittelemästä lähetystä. Edellisessä kappaleessa sanottu merkinnät voidaan tehdä myös eri paperille.

Turvallisuustoimenpiteet ovat kohdassa 10.07.

6.01. kohdan neljäs kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Avaus

Postipussi saadaan avata vain pussisaksilla tai leikkurilla siten, että sinetit voidaan avaamisen jälkeenkin tarkastaa. KP avataan siten, ettei sisällys vahingoitu.

6.10. kohdan toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

— antaminen vastaanottajalle

Lunastuksenalainen lähetys annetaan vastaanottajalle ainoastaan toimipaikasta tai postipalveluautosta ja lähetystä annettaessa kiinnitetään siihen tai saapumisilmoitukseen lunastusmäärää vastaavat postimerkit tai postimaksukoneella leimattu lipuke, joka mitätöidään. Maksu voidaan suorittaa myös leimaamalla saapumisilmoitus postimaksukoneella.

7.04. kohdan ensimmäinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

Valtakirja ja prokura

Valtakirja tulee olla

- asetettu nimetylle henkilölle tai hänen määräämälleen,
- päivätty,
- allekirjoitettu, ja
- kahden henkilön todistama. Viranomaisen antamassa valtakirjassa tulee olla viranomaisen leima tai sinetti, mutta siinä ei tarvitse olla todistajia.

8.03. kohtaan lisätään uusi viides ja seitsemäs kappale seuraavasti:

Ryhmäristisiteiden jakeluaika lasketaan seuraavasti:

- jos lähetykset on jätetty tai saapuneet kantajien työvuoron alkuun mennessä ja ovat kantajien käsiteltävissä, on jakeluaika saapumispäivä ja kaksi seuraavaa työpäivää,
- jos lähetykset on jätetty tai saapuneet edellä mainittua myöhemmin, on jakeluaika kolme seuraavaa työpäivää.

Ryhmäristisiteitä ja ryhmäjulkaisuja ei jaeta viiden työpäivän aikana ennen joulua, paitsi jos jakelu paikalliset olosuhteet huomioon ottaen voidaan järjestää.

8.05. kohtaan lisätään uusi kuudes kappale seuraavasti, jolloin jäljempänä olevat kappaleet siirtyvät myöhemmiksi:

Kantaja ei saa tehdä mitään postinkantoon liittyviä sopimuksia postinsaajan kanssa, kuten siirtymisestä laatikkoonkannosta luukkukantoon, piirin tai linjan jatkamisesta, uuden jakelupisteen lisäämisestä, laatikon paikasta yms. asioista.

8.05.1. kohdan toisen kappaleen g) kohta muutetaan ja lisätään uusi kolmas ja neljäs kappale seuraavasti:

g) saapumisilmoitukset posti- ja postiennakko-osoituksista, yli 1 kilon painavista tavallisista painotuotteista, sokeainlähetyksistä, yhtenä lähetysenä olevista sanoma- ja aikakauslehdistä sekä c) ja d) kohdassa mainittuja mittoja suuremmista lähetyksistä ja muut saapumisilmoitukset, sekä

Ellei kantaja varmasti tiedä vastaanottajan olevan kotona, ei edellä c) ja d) kohdassa mainittua kokorajaa pienempää lähetystä kotiinkanneta, jos se ei mahdu vastaanottajan postiluukusta, postilaatikon tai -lokerikon aukosta sisään.

Kokorajoitus ei koske avoimna oleviin liike-, konttori yms. huoneistoihin sisälle tapahtuvaa kotiinkantoa.

8.05.3. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

8.05.3.

1. Laatikoonkanto tarkoittaa postien toimittamista rakennuksen ulkopuolella sijaitsevaan postilaatikkoon tai postilaatikkoryhmään. Laatikoonkannossa kannetaan samoja lähetyskappaleita kuin lokerikkoonkannossa.

Laatikoon kanto

2. Postilaatikko on sijoitettava kantopiiriin tai linjan kulkureitin varrelle, kulkusuuntaan nähden ajoväylän oikealle puolelle, tarkoituksenmukaiseen paikkaan mahdollisimman lähelle katua, tietä tai muuta liikenneväylää siten, että postilaatikon äärelle on mahdollista esteettömästi ajaa ajoneuvolla. Postilaatikko on sijoitettava siten, että laatikosta ei ole haittaa liikenteelle ja että siitä tien kunnossapidolle aiheutuva haitta jää mahdollisimman vähäiseksi. Postilaatikkoon ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, missä ajoneuvon pysäyttäminen on liikennesääntöjen mukaan kielletty.

3. Jos lähetykset voidaan sopivasti jättää useammalle vastaanottajalle samaan paikkaan on muodostettava postilaatikkoryhmä käyttäen yhteistä telinettä tai järjestämällä postilaatikon muulla tavoin yhtenäiseksi ryhmäksi.

4. Tien varteen sijoitettujen postilaatikoiden tai postilaatikkoryhmien tulee olla sijoitettu n. 0,5 m etäisyydelle pientareen reunasta tai 1 m etäisyydelle ajoradan reunasta. Postilaatikon täyttöaukon alareunan tulee olla 110—130 cm korkeudella seisontatasosta.

5. Postilaatikon tulee olla muodoltaan ja rakenteeltaan posti- ja telehallituksen hyväksymän mallin mukainen ja kestävä. Postilaatikko ei saa olla väriltään keltainen.

6. Mikäli postilaatikko on sijoitettu ohjeiden vastaisesti tai on kunnoltaan huono, tulee postinkantajan ilmoittaa asiasta sille esimiehelle, jolle postilaatikoiden valvonta toimipaikassa on määrätty.

7. Jos asiakas ei noudata posti- ja telehallituksen antamia postilaatikkoon koskevia määräyksiä, voidaan lähetykset pitää osoitetoimipaikassa hänen noudettavinaan.

8.09. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

8.09.

- Postinkanto** 1. Lähetysten, osoitusten ja tililtäottokorttien tai niitä koskevien saapumisilmoitusten toimittamista vastaanottajille kantopostissa kutsutaan postinkannoksi.
- Piirit ja linjat** 2. Postinkannon suorittamista varten on toimipaikkojen toimialueet jaettu
- postinkantopiireihin,
 - jakeluautoolinjoihin,
 - postipalveluautoolinjoihin,
 - postinjakajalinjoihin, ja/tai
 - postinjakelulinjoihin.
- **postinkantopiirit** Postinkantopiireillä tarkoitetaan kantopostissa perille toimitettavien postien jakelua varten toimipaikan toimialueelle perustettua postinkantoreittiä, jossa työn suorittaa postitoimipaikan postimiestehtäviin palkattu henkilö. Postinkantopiirit ovat sijoitetut yleisimmin taajama-alueille.
- **postinjakajalinjat** Postinjakajalinjalla tarkoitetaan kantopostissa perille toimitettavien postien jakelua varten toimipaikan toimialueelle perustettua postinkantoreittiä, jossa työn suorittaa henkilö, joka palkkiota ja ajoneuvokorvausta vastaan postinjakajana suorittaa kyseisen reitin postinjakelun. Postinjakajalinjat ovat sijoitetut yleisimmin haja-asutusalueille.
- **postipalveluautot** Postipalveluautoolinjalla tarkoitetaan postinjakajalinjan kaltaista autolla ajettavaa linjaa, josta postinjakelun lisäksi tarjotaan aikataulun mukaisissa pysähdyspaikoissa muita postipalveluja sekä postipankkipalvelua. Postipalveluautoolinjan postinjakelu- sekä muut palvelutehtävät suorittaa henkilö, joka palkkiota ja ajoneuvokorvausta vastaan postipalveluautonhoitajana suorittaa kyseisen linjan hoitoon liittyvät tehtävät.
- **postinjakelulinjat** Postinjakelulinjalla tarkoitetaan linjaa, jolla suoritetaan pääasiassa postinjakelua ja tästä maksettava palkkio perustuu muuhun kuin virkaehtosopimukseen.
- Kulikutapa** 3. Matkaosuus postinkantopiireillä ja postinjakajalinjoilla kuljetaan joko jalan tai eri ajoneuvoja käyttäen. Postipalveluautoolinjoilla kuljetaan matkaosuus postipalveluauton hoitajan omalla tai posti- ja telelaitoksen omistamalla autolla.
4. Toimipaikoissa on kartta, mistä selviää postinkantopiirin alueellinen jako ja linjojen reitit. Toimipaikoissa on myös luettelo, josta selviää mihin kantopiiriin tai linjaan mikin jakeluosoite kuuluu. Kukin kantaja on vastuussa postinjakelusta omalla kantopiirillään tai linjallaan.
- Kantojärjestysluettelo** 5. Jokaisesta kantopiiristä, postinjakajalinjasta ja postipalveluautoolinjasta pidetään kantojärjestysluettelo, johon merkitään kantojärjestyksessä vastaanottajien nimet, kadut tai pysähdyspaikat, talojen tai laatikoiden numerot ja ryhmärististeiden vastaanottajaryhmien numerot. Huomautussarakkeeseen merkitään jälkeenlähettämisoite tms. Luettelo sijoitetaan muovitaskussa helposti saatavilla olevaan paikkaan, kuten kirjeenkantajan hyllypöydän ko. lokeroon, johon posti lajitellaan tai postinjakajan hyllyn pätyyn.

8.09.1. kohta muutetaan näin kuuluvaksi:

8.09.1.

- Piirilajittelu** 1. Postinkannon työnkulun ensimmäisenä vaiheena on piirilajittelu. Tässä työvaiheessa avataan toimipaikkaan saapuneet kannettavaa postia sisältävät postipussit tai muut kuljetusyksiköt ja niiden sisältö järjestetään koon mukaan isoihin ja pieniin lähetyksiin sekä lajitellaan kantopiireittäin ja linjoittain.

Piirilajittelijan tulee jakeluosoitteen perusteella tietää mihin kantopiiriin tai linjaan mikin lähetys kuuluu. Tässä tehtävässä häntä auttaa aikaisemmin mainittu toimialueen jakeluosoiteluettelo.

Piirilajittelussa lajitellaan toimipaikan alueelle osoitettuja lähetyksiä, jotka voidaan kantopostissa toimittaa vastaanottajille sekä saapumisilmoituksia. Piirilajitteluun lähetykset saapuvat joko lajittelukeskuksen kautta muista toimipaikoista tai toimipaikan alueen omista kirjelaatikoista ja muista vastaanottopisteistä.

2. Lajittelutyössä lajitellaan eroon postit kullekin
 - kantopiirille,
 - postinjakajalinjalle ja
 - postipalveluautolinjalle

— erottelu

sekä toimipaikasta noudettava

- lokeroposti ja
- muu noutoposti.

Piirilajittelun yhteydessä usein lajitellaan eroon muusta postista sellaisten liikkeiden ja laitosten postit, jotka saavat huomattavan paljon postia. Myös lokerolajittelua varten tehdään usein karkeaa erottelua lajittelemalla lähetykset piirilajittelussa "lokerokaapeittain".

Pienissä toimipaikoissa ei ole erillistä piirilajittelua. Niissä piirilajittelun asemesta kukin kantaja lajittelee saapuvaa postia oman hyllypöytänsä lokeroihin ja omaan piiriinsä kuulumattomat lähetykset lajitellaan apuhyllyihin tai muovilaatikkoihin kantopiireittäin tai linjoittain.

3. Piirilajittelua varten on suurehkoissa postitoimipaikoissa erilliset piirilajitteluhyllyt ja työn suorittavat joko postimiehet, jotka eivät tee varsinaista postinkantotyötä tai postinkantohenkilöstö yhteislajitteluna. Työjärjestelyistä riippuen voidaan piirilajittelussa käyttää rinnan kumpaakin menetelmää, jolloin esimerkiksi pienet lähetykset lajittelee sisäpostimies ja isokokoiset lähetykset lajitellaan yhteislajitteluna. Piirilajittelijan tulee osoitteen perusteella tietää mihin piiriin tai linjaan mikin lähetys lajitellaan, joten hänellä tulee olla koko toimipaikan alueen tuntemus.

8.09.2. kodan kolme ensimmäistä kappaletta muutetaan kuudeksi uudeksi kappaleeksi (ja numeroidaan kolmeksi kappaleeksi) ja muutetaan seitsemäs kappale seuraavasti:

1. Postinkannon esityössä laitetaan kantopiirin ja jakajalinjan postit jakelukuntoon pääasiassa kantajan itsensä toimesta. Jakeluautopiirin ja postipalveluautolinjojen postinkannon esityö voidaan kuitenkin jakaa useamman henkilön suoritettavaksi. Postinkannon esityön oleelliset vaiheet ovat:
 - lähetysten nouto piirilajittelusta,
 - lähetysten karkealajittelu kantopiiriosittain,
 - lähetysten kantojärjestykseen laitto, ja
 - piirikimppujen teko.

Postinkannon esityö

Postinkannon esityön suorittamiseksi on toimipaikkoihin varattu työskentelytilat postinkantohenkilökuntaa ja tarvittavaa kalustoa varten. Sellaisille postinjakajille, joiden jakajalinjan lähtöpaikka on muu kuin postitoimipaikka, on varattu esityötä varten tehtävään soveltuva huonetila.

— esityöskentelytilat
ja -välineet

Postinkannon esityön tärkein työväline on hylly, johon piirille tai linjalle tulevat postit voidaan karkealajitella. Postinkantopiirien esilajittelussa käytetään ns. kirjeenkantajan hyllypöytää, jossa on työskentelytaso ja 12—20 lokero-osaa jaettu lajitteluhylly. Postinjakajien käytössä on näitä kirjeenkantajan hyllypöytiä tai vanhemman mallisia postinjakajan hyllyjä, joissa on liikkuva työskentelytaso sekä 30 pienempää ja 3 isompaa lokeroa.

Nouto piirilajittelusta

2. Postien nouto piirilajittelusta tapahtuu yleensä suunnitelmallisesti, esimerkiksi reitin kulkusuuntaa ja tyhjennysjärjestystä noudattaen. Noutojen yhteydessä palautetaan jälkeälähetettävät ja väärin lajitellut lähetykset määrättyyn paikkaan.

Karkealajittelu

3. Pääosa kannettavasta postista on isoja lähetyksiä. Tämän pohjalle rakentuu myös kantajan hyllypöytä. Se on jaoteltu 12—30 lokero-osaa. Tämän tarkoituksena on, että kantopiirin postit lajitellaan tasaisesti yhtä moneen osaan. Tämä helpottaa lopullista lähetysten kantojärjestykseen laittoa. Jakoa helpottamaan voidaan laatia karkealajittelukaava, josta selviää mihin hyllypöydän lokeroon mikin jakeluosoite kuuluu. Pienien lähetysten karkealajittelu tapahtuu useasti saman kaavan mukaan, mutta eräissä kantopiireissä pienet lähetykset lajitellaan ns. "kampalokeroihin". Kantopiirin luonne ratkaisee kumpaa menetelmää on kulloinkin edullisempi käyttää.

— postinjakajalinjan karkealajittelu

Karkealajittelua varten jaetaan linja sopivan suuruisiin osiin siten, että käytettävissä olevan hyllyn lokerot täyttyvät ko. osiin tulevista posteista mahdollisimman tasaisesti. Isot ja pienet lähetykset lajitellaan yleensä samoihin lokeroihin. Karkealajitteluhyllyjen lokerot tulee nimikoida selkeästi siinäkin tapauksessa, että jakaja itse muistaa linjan karkealajitteluhyllyn lajittelujärjestyksen.

Edellä mainitut kokorajoitukset eivät koske avoinna oleviin liike-, konttori- yms. huoneistoihin sisälle tapahtuvaa kotiinkantoa.

Lisätään uusi 8.09.5. kohta seuraavasti:

Postinjakajien postinjakelu

1. Postinjakajat suorittavat linjan matkaosuuden yleensä ajoneuvoa käyttäen. Tehdystä sopimuksesta riippuen, käyttävät jakajat ajoneuvona omistamaansa polkupyörää, mopedia, moottoripyörää tai autoa. Saaristossa tai muissa erikoisolosuhteissa liikuttaessa käytetään olosuhteiden edellyttämiä kulkuvälineitä.

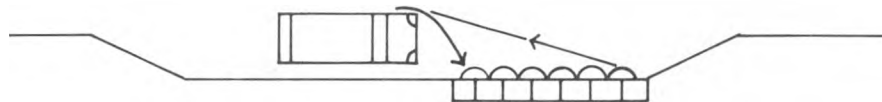
Jaettavan postin kuljetusta varten luovuttaa posti- ja telelaitos postinjakajan käyttöön polkupyörän, mopedin tai moottoripyörän takatelineeseen sijoitettavia ns. sivulaukkuja sekä laukkuja, jotka soveltuvat kannettaviksi olkapäällä tai sijoitettaviksi esimerkiksi polkupyörän etutelineelle. Autoilla tai vastaavilla ajoneuvoilla tapahtuviin postinjakelukuljetuksiin käytetään posti- ja telelaitoksen tunnuksilla varustettuja muovilaatikoita. Eräät postinjakajat ovat itse valmistaneet yksilöllisiä postinkuljetuslaatikoita ja laukkuja. Näistä johtuviin kustannuksiin ei posti- ja telelaitos osallistu.

— postinjakajan jakeluauto

2. Postinjakajien jakelutyössä käyttämät autot ovat yleensä vasemmalta ohjattavia henkilö- tai pakettiautoja. Tällöin on suositeltavin tapa sijoittaa jaettavia posteja sisältävä laatikko kuljettajan viereen oikealle etupenkille ja mahdolliset lisälaatikot auton takapenkille, josta ne voidaan siirtää tarvittaessa etupenkille.

Jakelua varten tulee auto ajaa postilaatikolle siten, että se mahdollisimman vähän häirtää muuta liikennettä. Mikäli liikenneturvallisuus sallii, tulee auto pysäyttää ennen postilaatikkoa tai postilaatikkoryhmää kuvan osoittamalla tavalla.

— postinjakelu vasemmalta ohjattavasta autosta

8.09.5.2. Vasemmalta ohjattavan auton pysäyttäminen postilaatikkoryhmälle

3. Postinjakajan tulisi totuttautua jakelua suorittaessaan noudattamaan seuraavia menettelytapoja:

- jaettavat postit otetaan kuljetuslaatikosta oikealla kädellä ja siirretään jakelujärjestyksessä vasempaan käteen,
- auton ovea raotetaan oikealla kädellä, jolloin voidaan nähdä mahdollinen takaa lähestyvä liikenne,
- katsotaan eteenpäin ja, mikäli autosta nousu on turvallista, nouseaan viivytyksettä sekä suljetaan auton ovi,
- kuljetaan auton editse postilaatikolle/laatikkoryhmälle,
- otetaan kuhunkin laatikkoon tuleva posti oikeaan käteen siten, että se samalla otteella voidaan pudottaa laatikkoon,
- jakelu suoritetaan laatikkoryhmään oikealta vasemmalle kulkien,
- tarkkaillaan vasemmalta ja oikealta tulevaa liikennettä ja kun kulku on turvallista, palataan ripeästi auton editse autoon.

Tapauksissa, joissa jakajan auton ohittava liikenne on erittäin vilkasta, suositellaan jakelua suoritettavaksi auton oikean etuoven kautta.

4. Polkupyörällä ja mopedilla suoritettavaa postinkantoa varten on edullista asentaa ajoneuvoon etuteline, johon jakelulaukku voidaan sijoittaa. On huomattava, että etuteline tulee kiinnittää ajoneuvon runkoon, sillä ohjaustankoon tai sen eteen ei saa ripustaa mitään, joka voisi vaikeuttaa ohjausta tai hallintaa.

— postinjakelu polkupyörällä ja mopedilla

Lähetykset sijoitetaan laukkuun siten, että jakaja voi jakelua suorittaessaan ottaa ne jakelujärjestyksessä itseään lähinnä olevalta puolelta ja että kansilappä kaartuu suojaksi laukun päälle. Mikäli linjan postimäärä edellyttää apulaukkujen käyttöä, tulisi tasapainon säilyttämiseksi käyttää apulaukku takatelineen kummallakin sivulla. Postimäärän ollessa niin suuri, että sen kuljettaminen yhdellä kertaa tuottaa vaikeuksia, otetaan linjalle mukaan vain osa posteista ja palataan täydennystä varten takaisin toimipaikkaan. Eräissä tapauksissa käytetään aiemmin mainittua kimpπουoltojärjestelmää, jossa jakajan tekemät kimpput kuljetetaan muulla ajoneuvolla määrättyihin kimpputaikkoihin.

5. Postinkantoa suorittava postinjakaja toteuttaa posti- ja telelaitoksen erästä näkyvintä asiakaspalvelumuotoa. Mm. tästä syystä tulee postinjakajan niin liikenteessä kuin kanssakäymisessä asiakkaiden kanssa toimia kohteliaasti, asiallisesti ja rauhallisesti sekä noudattaa posti- ja telelaitoksen antamia ohjeita ja yleisiä liikenne- sekä kulkusääntöjä.

— noudatettavat säännöt

Postinjakaja on henkilökohtaisesti vastuussa käyttämänsä kulkuneuvon kunnosta, joka edellyttää ko. kulkuneuvon kunnan ja varusteiden tarkastamista ennen linjalle lähtöä.

Vesitse tapahtuvassa postinjakelussa tulee noudattaa voimassa olevan veneliikennelain ja -asetuksen lisäksi posti- ja telelaitoksen postinjakajille antamia yleisiä ohjeita sekä seuraavia erityisesti vesitse tapahtuvan postinjakelun erityisohjeita:

- a. Postinkantoa ei saa toimittaa sellaisissa olosuhteissa, joissa jakajan turvallisuus on uhattuna.
- b. Kelirikon aikana, sumussa, myrskyssä tms. vaikeissa olosuhteissa voidaan postivuoroja supistaa taikka siirtää tai postinkanto väliaikaisesti keskeyttää. Postinjakajan on ilmoitettava postitoimipaikan hoitajalle aiotusta supistuksesta sekä sen syystä.
- c. Pitemmillä postinjakolinjoilla tulee jakajan mahdollisuuksien mukaan ilmoittaa linjan varrella ja päätepisteissä oleville postitoimipaikoille tahi muihin sopiviin paikkoihin lähtö- sekä saapumisaikansa kuin myös mahdollisen kulkureitin tai -aikataulun muutos.

Lisäksi on noudatettava asianomaisen postipiirin piiripäällikön antamia paikallisuonteisia erityisohjeita.

Varsinainen kantotyö

6. Postinjakajien kantotyötä koskevat samat määräykset kuin postimiehiäkin. Ks. edellä oleva 8.09.3. kohta kokonaisuudessaan.

Asiamiehenä toimiminen

7. Kantotyön yhteydessä voi postinjakaja myös yksityishenkilönä suorittaa palveluksia, joita kuka tahansa voi suorittaa toisen puolesta. Näin ollen on postinjakajalla oikeus valtuutettuna asiamiehenä kuitata ja vastaanottaa postilähetyksiä ja rahamääriä postitoimipaikassa. Tällöin katsotaan kuitenkin posti- ja telelaitoksen vastuun mainittujen lähetysten ja rahamäärien osalta päättyneeksi. Asiamiehenä toimiminen perustuu vapaaehtoisuuteen, joten tästä toiminnasta suoritettava korvaus on asiakkaan ja postinjakajan välinen asia. Asiamiehenä toimiminen ei kuitenkaan saa olennaisesti hidastaa postinkantoa linjalla.

Matkustajien kuljettamiskielto postinjakajalinjalla

8. Mikäli postinkanto tapahtuu sellaisella ajoneuvolla, johon voidaan ottaa matkustajia, on huomattava, että matkustajien kuljettaminen korvausta vastaan ei ole sallittua ellei postinjakajalla ole asianomaista liikennelupaa.

Lisätään uusi 10.02.1. kohta seuraavasti:

10.02.1.

Postinjakajien palvelussuhteen ehdot

1. Postinjakajien palvelussuhteen ehtoja (palkkaus, työaika, vuosiloma yms.) koskevat määräykset sisältyvät posti- ja telelaitoksen postiaseman hoitajia, postinjakajia ja postipalveluautonhoitajia koskevaan virkaehtosopimukseen, joka postinjakajalla on oikeus saada nähtäväkseen.

— palvelussuhteen alkaminen

2. Virkaehtosopimuksen mukaan postinjakajan ottaa palvelukseen postikonttorin päällikkö joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Postinjakajaksi voidaan ottaa 18 vuotta täyttänyt henkilö. Poikkeustapauksessa voidaan kuitenkin hyväksyä alaikäinen, joka on täyttänyt 15 vuotta. Postinjakajaksi pyrkivän henkilön tulee toimittaa omakätisesti allekirjoitettu hakemus sille postikonttorille, jonka alainen linja on. Virkatodistus on liitettävä hakemukseen.

— palvelussuhteen päätyminen

3. Jos postinjakaja on otettu tehtävänsä määräajaksi, palvelussuhde lakkaa ilman irtisanomista määräajan päättyessä.

Irtisanomisaikaa noudattamatta posti- ja telehallitus voi peruuttaa määräykset, jos postinjakaja toiminnallaan tai käyttäytymisellään tehtävissään tai sen ulkopuolella tai tehtäviensä laiminlyömisellä on osoittautunut kykenemättömäksi taikka muutoin sopimattomaksi tehtävänsä.

Täyttäessään 67 vuotta postinjakaja on velvollinen eroamaan tehtävästään, vaikka häntä ei olekaan irtisanottu. Posti- ja telehallitus voi postipiiripäällikön esityksestä myöntää postinjakajalle oikeuden pysyä tehtävässään siihen asti, kun hän saavuttaa 70 vuoden iän.

Postinjakajalle myöntää pyynnöstä eron postikonttorin päällikkö.

Lisätään uusi 10.02.2. kohta seuraavasti:

10.02.2.

1. Postipalveluautonhoitajat ovat joko virkasuhteisia tai julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa. Julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa oleviin postipalveluautonhoitajiin sovelletaan postiaseman hoitajia, postinjakajia ja postipalveluautonhoitajia koskevaa virkaehtosopimusta, joka postipalveluautonhoitajalla on oikeus saada nähtäväkseen.

Postipalveluautonhoitajien palvelussuhteen ehdot

Virkasuhteessa toimivan postipalveluautonhoitajan palvelussuhteen ehdoista on voimassa, mitä valtion virkamiesten osalta on säädetty tai sovittu.

Palvelussuhteen ehdot julkaistaan Valtion virkaehdot -nimisessä julkaisussa.

Lisätään uusi 10.05.1. kohta seuraavasti:

10.05.1.

Postinjakaja on vastuussa hänelle uskottujen tehtävien suorittamisesta sekä niistä postilähetyksistä, käteisistä varoista, posti- ja muista arvomerkeistä, kalustosta ym., joita hän tehtävässään saa haltuunsa, aivan samoin kuin muukin kantohenkilöstö.

Postinjakajan tehtävien hoitaminen ja vastuu

Postinjakajan tulee erikoisen tarkasti huolehtia hänelle uskotusta postista niin, ettei se vahingoitu, häviä taikka ole asiattomien henkilöiden saatavissa. Ks. Virantoimitusohjesäännön kohta 2.05.

10.07. kohdan ensimmäinen ja viides kappale muutetaan näin kuuluviksi sekä lisätään uusi kahdeksas ja yhdeksäs kohta, jolloin nykyiset kohdat siirtyvät jäljemmiksi, seuraavasti:

Jokainen postia käsittelevä on osaltaan vastuussa postien turvallisuudesta. Puutteita havaittaessa, tulee ne korjata välittömästi. Jos puutetta ei voida itse korjata, on asiasta välittömästi ilmoitettava esimiehelle.

Postia ei missään sen käsittelyvaiheessa saa jättää silmälläpidotta, ellei se ole lukitussa paikassa.

Piirikimpuista on määrätty 8.09.2. kohdassa.

Kuljetettavan postin osalta on kuormaus suoritettava siten, ettei kuorma pääse hajoamaan tai kaatumaan. Erityisesti on valvottava, ettei posteja pääse ajoneuvosta putoamaan ja ettei kukaan pääse niitä anastamaan. Kun postin kuljetuksen aikana on käytössä kuljetusväline, joka tai jonka postin kuljetukseen varattu osa on lukittavissa, on ne muulloin kuin työskentelyn aikana pidettävä lukittuina. Ks. Postiautohenkilökunnan ohjekirjan kohta 3.08.

Silloin kun kantajalla on käytössään kannon aikana postia varten apuväline, jossa on lukittava säilytystila (esimerkiksi työntökärry), saa kantaja jättää tällaiseen lukittuun säilytystilaan tavallisia kirjeitä ja postikortteja poistuessaan kannolle esimerkiksi sisälle kerrostaloon. Kadulle jätettävä apuväline on pyrittävä jättämään näkyvälle paikalle, jolloin ilkeiden ja anastuksen mahdollisuudet pienenevät.

Jollei kantajalla ole käytössään kannon aikana tällaista lukittavaa säilytystilaa, on kirjeet ja postikortit pantava lukittaviin kimpplaatikoihin (8.09.2.). Jollei tällaista menettelyä jostakin erityisestä syystä ole noudatettavissa, toimitaan esimiehen antamien määräysten mukaisesti.

Lisätään uusi 11.01.1. kohta seuraavasti:

11.01.1.

Postinjakajien koulu-
tutus

Postinjakajien koulutuksessa on kolme vaihetta: tulokaskoulutus, peruskoulutus ja täydennyskoulutus.

Tulokaskoulutus kestää neljä päivää ja sen tavoitteena on opettaa uudelle henkilölle työtehtävät sekä samalla antaa yleistietoa laitoksesta.

Peruskoulutus käsittää postimiesten alkeiskurssin ja postimieskurssin, joille osallistuminen on kuitenkin postinjakajille vapaaehtoista.

Täydennyskoulutus järjestetään tarpeen mukaan yhdessä muun postinkantohenkilöstön kanssa.

Listätään uusi 11.01.2. kohta seuraavasti:

11.01.2.

Postipalveluautonhoi-
tajien koulutus

Postipalveluautonhoitajan toimeen ryhtyvälle annetaan työnantajan toimesta ja kustannuksella tehtävän hoitamiseen tarvittava koulutus.

Tulokaskoulutus tapahtuu toimipaikassa ja se käsittää seuraavat koulutusaiheet:

- perehdyttäminen laitokseen ym. yleistä,
- asiakaspalvelu ja kassanhoito,
- postinjakelu,
- työharjoittelu ja tutustuminen linjan reittiin,
- laitoksen auton käyttöön liittyvät asiat.

Peruskoulutus on kaksivaiheinen. Se sisältää alkeiskurssin ja postiliikennekurssin.

Alkeiskurssi päättyy kirjalliseen loppukokeeseen, joka on pääsyvaatimus postiliikennekurssille.

Peruskoulutuksen lisäksi järjestävät postipiirikonttorit tehtävien kannalta tarpeellista täydennyskoulutusta.

10.10. kohdan ensimmäinen ja toinen kappale muutetaan näin kuuluvaksi:

10.10.

Sairastuminen ja työ-
tapaturmat

Jokaisen kantohenkilöstöön kuuluvan, joka äkillisen sairastumisen vuoksi on estynyt hoitamasta tehtäviään, tulee mahdollisimman pian ilmoittaa siitä

puhelimitse tai muulla sopivalla tavalla toimipaikkaansa. Ilmoituksessa on mainittava

- poissaolon aika ja
- poissaolon syy.

Sairaus on aina todistettava joko lääkärin- tai työterveyshoitajan antamalla todistuksella. Todistus sekä muut asiakirjat ja tiedot (esim. kuulustelupöytäkirjat liikenneonnettomuustapauksissa, vakuutusyhtiön nimi) on toimitettava toimipaikkaan pääsääntöisesti heti sairasloman alkaessa.

Sairaustodistus

POSTIPALVELUAUTONHOITAJIA KOSKEVAT LISÄOHJEET

1.01.

Postipalveluautotoiminta — tarkoitus

1. Postipalveluautotoiminnan tarkoituksena on ylläpitää haja-asutusalueilla posti- ja telelaitoksen tarjoamia postipalveluja. Harvaan asutuilla seuduilla lakkautettujen postitoimipaikkojen palvelut pyritään säilyttämään perustamalla mm. postipalveluautolinja.

— toiminnan laajuus

Postipalvelutoiminta käsittää vahvistetun linjareitin varrella tapahtuvan postinjakelun ja nimetyissä palvelupaikoissa suoritettavan aikataulunmukaisen asiakaspalvelun. Asiakaspalvelu muodostuu paketti- ja rahaliikennepalveluista sekä Postipankin pankkipalveluista. Palvelutoiminta tapahtuu postiaseman I toimivaltuuksilla.

— aikataulusta

2. Jokaiseen sellaiseen pysähdyspaikkaan, jossa postipalveluautosta suoritetaan asiakaspalvelua, on sijoitettava asiakkaiden nähtävälle asiakaspalvelun ajankohdtaa ilmaiseva kilpi. Aikataulumuutoksista tiedotetaan lisäksi postitoimipaikasta asiakkaille lähetettävillä tiedotteilla.

1.02.

Postipalveluauto — yksityinen

1. Postipalveluautona käytettävän yksityisen auton omistajana tai haltijana toimii postipalveluautonhoitaja. Hän vastaa auton käyttökustannuksista ja sattuvissa tapauksissa myös vara-auton hankkimisesta. Auton käyttämisestä suoritetaan sopimuksen mukainen korvaus.

Auton tulee olla niin tilava, että siihen voidaan sijoittaa asiakaspalvelussa tarvittava työpöytä ja muu tarvittava kalusto sekä linjalla kuljetettavat postilähettykset.

Työpöydän ja muun kaluston hankkii posti- ja telelaitos.

— PTL:n auto

2. Posti- ja telelaitoksen autot varustetaan postipalveluautotoiminnassa tarvittavilla lisälaitteilla. Postipalveluautonhoitajalla tulee olla varsinaisen ajokortin lisäksi erillinen posti- ja telelaitoksen moottoriajoneuvon ajoon oikeuttava ajolupa. Ajoluvan saanti edellyttää auton käyttöön liittyvää koulutusta ja hyväksytyä koeajon.

Postipalveluautonhoitajan työtehtäviin kuuluu mm. huolehtia auton poltto- ja voiteluaineista sekä renkaiden ilmanpaineista, suorittaa sisäsiivous, suorittaa ulkopuolinen pesettäminen ja ilmoittaa esimiehelle auton kunnossa ilmenevät puutteet ja viat. Laitos huolehtii auton korjauksesta ja varakaluston hankkimisesta.

1.03.

Tehtävistä — yleensä

1. Postipalveluautonhoitajan tehtäviin kuuluu huolehtia linjan varrella asuvien postinsaajien postinjakelusta ja suorittaa aikatauluun merkityillä asiakaspalvelupaikoilla vastaavaa asiakaspalvelua kuin postiasemilla I. Lisäksi postipalveluautonhoitajan tulee huolehtia linjan varrella olevien kirjelaatikoiden tyhjennyksestä sekä toimittaa postinvaihtoa ja postinkuljetusta linjan varrella olevien kiinteiden postitoimipaikkojen ja lähtötoimipaikkojen välillä.

— tehtävien vastaanotto

2. Ryhtyessään hoitamaan tehtäväänsä postipalveluautonhoitajan on kuittausta vastaan olettava haltuunsa alikassa siihen kuuluvine raha- ja arvomerkkivaroineen. Lisäksi hän saa alikassaan kuuluvat kassakirjat, luettelot, kuittausmerkit, tilityskirjan ja leimasimet sekä tarvittavat lomakkeet ja välineet.

3. Kun postipalveluautonhoitaja luovuttaa tehtävät toiselle, hänen tulee laatia alikassasta tarkastuslaskelma ja kuittausmerkkkitili sekä luovuttaa hallussaan olevat varat, postilähetykset, erikoiskassakirjat, lähtö- ja tuloluettelot, kuitit sekä muu posti- ja telelaitoksen omaisuus vastaanottajalle. Luovutustilaisuudessa luovuttaja ja vastaanottaja toteavat alikassan tilan ja varojen oikeellisuuden ja allekirjoittavat tarkastuslaskelman ja kuittausmerkkkitilin ja vastaanottajan on samalla katsottava, että kaikki, mikä luovutetaan, on asianmukaisessa kunnossa.

Luovutustilaisuudessa luovutetaan vastaanottajalle ajan tasalla oleva kantojärjestysluettelo.

1.04.

1. Ennen linjalle lähtöä postipalveluautonhoitajan tulee suorittaa lähtötoimi- paikassa mm. seuraavat toimenpiteet.

Osavaiheet

a. Tarkista, että kassassa rahavarat riittävät päivän ulosmaksujen (postiosoitukset, tililtäotot, säästöotot ja nostot) suorittamiseen.

b. elleivät varat riitä, nouda tarpeellinen täydennys pääkassasta.

c. kuittaa rahat pääkassan kassamuistiin.

d. Laske heti vastaanottaessasi pääkassasta saamasi rahamäärä.

e. Pane rahat kassalippaaseen.

f. Merkitse rahamäärä tilityskirjaan kohtaan "Saatu pääkassasta".

Huomattavaa

Huomioi, että kassaan tulee asiakkailta myös rahaa (tilillepanot, säästöpanot, postiosoitukset ym). Tarkista myös, että sinulla on tarpeeksi vaihtorahaa.

Mikäli toimipaikassa käytetään rahantilauslomaketta (rahaluettelo), täytä se.

Kuukauden ensimmäisenä työpäivänä saatu rahamäärä lisätään edelliseltä kuukaudelta säästönä siirtyneeseen rahamäärään.

Myytävinä olevia merkkejä nimitetään arvomerkeiksi. Postipalveluautonhoitajalle on pääkassasta annettu vain postimerkkiennakko. Täydennys tapahtuu ostamalla pääkassasta postimerkkejä niiden myynnistä kertyneillä varoilla.

Jos asiakas haluaa ostaa muita arvomerkkejä tai suurehkon määrän postimerkkejä, tapahtuu myynti siten, että asiakas tilaa ne täyttämällä tilauslomakkeen ja merkit toimitetaan asiakkaalle hänen pyytämällään jakeluvuorolla.

Osavaiheet

a. Täytä tilauslomake.

b. Ota arvomerkkien ostoa varten rahaa kassasta.

c. Nouda arvomerkit pääkassasta.

d. Maksa tilaamasi merkit ja tarkista, että sait oikean määrän merkkejä.

e. Pane merkit kansioon.

Huomattavaa

Jos kysymyksessä on niin suuri arvomerkkitäydennys, että rahat eivät riitä, tee rahantilaus.

— tehtävien luovutus

Linjalle lähdön valmistelutehtävät

— kassan täydentäminen

— arvomerkkien täydentäminen

- Mukaan otettava**
— maksukortit ja säästöönpanolipukkeet
2. Toimipaikan virkailija laatii saapumisilmoitukset maksukorteista (tililtäotot ja postiosoitukset). Saapumisilmoitus varustetaan leimalla ”Lähetys on noudettavissa postipalveluautosta”.
- Postipalveluautonhoitaja järjestää maksukortit ja säästöönpanolipukkeet aakkosjärjestykseen säilytyskansioon siellä olevien edellisinä päivinä maksamatta jääneiden ulosmaksujen kanssa.
- arvoposti postitoimipaikoille
- Linjan varrella oleviin kiinteisiin toimipaikkoihin osoitettu arvoposti kuljetetaan suljettuna postipussiin, kirjepakettiin tai muuhun kuljetusyksikköön, jotka merkitään linjan kuljetuskirjaan. Osoitetoimipaikoille arvoposti luovutetaan kuittausta varten.
- arvoposti postinsaajille
- Suoraan postipalveluautosta asiakkaille annettavat kirjatut ja vakuutetut lähetykset toimipaikan virkailija merkitsee kantoluetteloon. Kantoluetteloon merkitään lähetyksen laji, lähtötoimipaikka, järjestysnumero ja vastaanottaja. Asiakas kuittaa lähetyksen kantoluetteloon tai jos lähetystä seuraa osoitekortti, osoitekorttiin.
Osavaiheet	Huomattavaa
a. Vertaa kantoluetteloon merkityt lähetykset.	Mikäli et tee huomautusta, katsotaan, että kaikki luetteloon merkityt lähetykset on vastaanotettu.
b. Kirjoita saapumisilmoitukset kantoluetteloon merkityistä lähetyksistä.	Tarkista, että jokaisesta lähetyksestä on saapumisilmoitus.
c. Varusta saapumisilmoitus leimalla ”Lähetys on noudettavissa postipalveluautosta”.	
d. Lajittele saapumisilmoitukset tavallisten lähetysten joukkoon.	
e. Nouda kassaholvista edellisinä päivinä noutamatta jääneet lähetykset kantoluetteloiheen.	Kuitattavaa kirjelähetystä kuljetetaan autossa viiden matkan ja paketteja kahden matkan ajan, jonka jälkeen ne siirretään toimipaikkaan sieltä noudettavaksi.
- tavalliset ennakkolähetykset
- Tuloluetteloon merkitsemisen jälkeen toimipaikan virkailija varustaa ennako-osoitekortin leimalla, josta ilmenee mistä ja milloin lähetys on noudettavissa. Ennako-osoitekortti toimitetaan vastaanottajalle muun postin yhteydessä. Postipalveluautonhoitaja vertaa ennakkotilillepanokorttien tai ennako-osoituslomakkeiden perusteella linjalle lähdessä olevat ennakkolähetykset. Ennakkokirjelähetyksiä kuljetetaan autossa viiden ja ennakkopaketteja kahden matkan ajan.
- tavalliset paketit
- Pakettiosoitteikortti irroitetaan paketista ja verrataan, että vastaanottajaa koskevat tiedot ovat samat sekä paketissa että osoitekortissa. Pakettiosoitteikortti varustetaan leimalla, josta ilmenee mistä ja milloin paketti on noudettavissa ja toimitetaan vastaanottajalle muun postin yhteydessä. Paketteja kuljetetaan linjalla kahden matkan ajan.

Asiakkaan pyynnöstä paketti samoin kuin muukin lähetys voidaan vielä ottaa uudelleen postipalveluautoon vastaanottajan noudettavaksi.

— asiakkaan pyynnöstä

1.05.

1. Jakelujärjestykseen laitetun tavallisen postin jakelu linjan jakelupisteisiin sijoitettuihin postilaatikkoihin tapahtuu samojen ohjeiden mukaisesti kuin mitä edellä postinjakelun osalta on kerrottu (luku 9). Kantolistalle merkityt arvopostilähetykset luovutetaan vastaanottajalle tai hänen valtuuttamalleen kuittausta vastaan. Ellei vastaanottaja ole tunnettu, tulee hänen todistaa henkilöllisyytensä valokuvalla varustetulla virallisella asiakirjalla (ajokortti, henkilötodistus, opiskelijakortti jne.).

Toiminta linjalla
— postinjakelu

2. Postinvaihto postipalveluauton ja kiinteän postitoimipaikan välillä tapahtuu samoja ohjeita noudattaen kuin mitä asiasta on sanottu edellä luvussa "Postinvaihto ja kuljettaminen" (luku 5).

Postinkuljetus ja -vaihto

1.06.

1. Matkavuoron päätyttyä postipalveluautonhoitajan tulee tehdä kassatilitys päivän aikana kertyneistä ja maksetuista rahamääristä. Kassatilitys tehdään alikassan tilityskirjaan, johon merkitään kassakirjojen, saatteiden ja saateluetteloiden viennit.

Tehtävät linjavuoron päätyttyä
— kassa- ja tilitystehtävät

Tilityskirjan säästö seuraavalle päivälle osoittaa sen rahamäärän, joka alikassassa tulee olla. Säästö on verrattava vastaaviin kassavaroihin. Jos alikassan varat eivät täsmää alikassan tilityskirjan osoittaman säästön kanssa, on siitä tehtävä merkintä tilityskirjaan asianomaisen päivän kohdalle sekä, mikäli erotus ei ole vähäinen, on siitä erikseen heti ilmoitettava sille henkilölle, jolle hän tekee tilityksen.

Alikassaan saadaan siirtää seuraavaan päivään niin paljon varoja kuin maksujen suorittamista varten on välttämätöntä (tiliohjesäännössä on yksityiskohtaiset määräykset kassasäästön suuruudesta). Ne rahat, joita alikassa ei tarvitse säästönä seuraavalle päivälle, on päivän tilityksen yhteydessä luovutettava pääkassaan. Pääkassan hoitaja kuittaa vastaanottamansa rahamäärän alikassan tilityskirjaan tai erilliseen alikassan kuittauskirjaan.

2. Toimipaikkaan saavuttua postipalveluautolinjalla vastaanotettu lähtevä arvoposti ja jakamatta jäänyt linjan arvoposti luovutetaan vuorossa olevalle virkailijalle. Virkailija kuittaa lähtevän arvopostin kuljetusasiakirjaan tai lähtöluetteloon. Kantoluetteloon merkitty jakamatta jäänyt arvoposti verrataan ja tehdään tästä merkintä luettelon sivuun.

— arvoposti

Kantoluettelo ja siihen liittyvät arvopostilähetykset sijoitetaan linjan arvopostikansioon. Arvopostikansio, joka sisältää lisäksi maksamattomat tililtäottokortit, säästöönpanolipukkeet ja postiosoitukset sekä lunastamattomat ennakkolähetykset niihin kuuluvine postiennakko-osoituksineen, luovutetaan toimipaikan asiakaspalveluun saman päivän aikana asiakkaan mahdollista toimipaikasta tapahtuvaa noutamista silmälläpitäen. Seuraavan päivän vuorossa oleva virkailija luovuttaa arvopostikansion ja sen sisältämät lähetykset postipalveluautonhoitajalle (katso kohta 11.6.5.).

3. Postipalveluautossa vastaanottajan noudettavana olleet paketit siirretään matkavuoron päätyttyä toimipaikan tiloihin. Tällöin vastaanottajalla on mahdollisuus noutaa paketti toimipaikasta linjavuoron jälkeen.

— tavallinen posti

Linjan varrelta edelleen toimitettavaksi kertyneet lähetykset jätetään toimipaikkaan lähtevän postin käsittelyyn. Perillesaamattomien ja jälkeensä lähetettävien lähetyksien käsittelystä on kerrottu luvussa 6.

1.07.

Epäkohdista ilmoittaminen

1. Postipalveluautohoitaja on matkan päätyttyä velvollinen ilmoittamaan esimiehilleen matkan aikana havaitsemistaan epäkohdista, kuten kilpien ja kirje-laatikoiden huonosta kunnosta sekä matkan aikana tapahtuneista sellaisista aikataulusta poikkeamisista ja muista muutoksista, jotka vaikuttavat tehtävien hoitoon ja asiakaspalveluun. Mikäli aikataulusta poikkeaminen on toistuvaa, postitoimipaikan tulee ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin asiantilan korjaamiseksi.

Eripainos tästä kiertokirjeestä lähetetään toimipaikoille liitettäväksi Postimiesten käsikirjaan.

Helsingissä 12 päivänä heinäkuuta 1983

Pääjohtaja Pekka Tarjanne

Hallintoylijohtaja Lauri Kuusisto